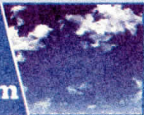

Jasná kometa C/2012 S1 (ISON)

seriál
NEBE
nad Valašskem

Do centrálních oblastí Sluneční soustavy konečně přiletěla kometa ISON, na což s napětím čekali astronomové z celého světa. Podle optimistických předpovědí by se za několik dní mohla stát jednou z nejjasnějších vlastic viditelných ze severní polokoule Země v tomto století.

Kometu objevili 21. září 2012 dva astronomové – Vitali Nevski z Běloruska a Artyom Novichonok z Ruska. Do té doby neznámé těleso se jím zachytilo na CCD snímcích, které pořídili pomocí 0,4 m teleskopu sítě International Scientific Optical Network (ISON) nacházejícího se na nedaleko ruského města Kislovodsk.

Ve čtvrtek 28. listopadu kometa proletěla tzv. přísluním ve vzdálenosti 0,012 AU (astronomická jednotka) od Slunce. Od „povrchu“ naší mateřské hvězdy ji tak dělilo jen 1 165 000

kilometrů! Poté se začala od Slunce vzdalovat. Zároveň se však postupně přibližuje k Ze-

hým okem a nadále zjasňovala. Čekalo ji však to nejdůležitější! Tolik očekávaný a téměř „sebe-

vatelné jen ve větších teleskopech.

Pokud však kometa průlet přísluním přežila, spatříme ji nejdříve kolem 7. prosince za ranního svítání jako těleso s jasností 3 mag a tudíž viditelné i bez dalekohledu. V následujících dnech bude postupně slábnout. Od 20. prosince ji navíc budeme moci sledovat nejen ráno, ale také za večerního soumraku.

Podívejme se i na velmi optimistický scénář, který je sice méně pravděpodobný, ne však nemožný. Kometa totiž může po průletu přísluním zcela nečekaně zjasnit. Například díky uvolnění materiálu z nějaké aktivní oblasti na jejím povrchu. Potom bychom na obloze mohli sledovat krásnou vlasatici i s dlouhým ohonem.

Na obloze je v těchto dnech viditelná ještě jedna jasná kometa, a to C/2013 R1 (Lovejoy). Má jasnost okolo 5 magnitud, a je tak na hranici viditelnosti pouhým okem. Kometu lze nyní pozorovat ve druhé polovině noci.

Pavel Svozil, Hvězdárna Vsetín

Foto komety: D. Peach

mi, kterou ale 26. prosince mine v poměrně uctivé vzdálenosti 64 milionů km (0,43 AU).

A jak tedy bude ISONka jasná a kdy ji uvidíme? V polovině listopadu již byla viditelná na raní obloze bez dalekohledu pou-

vražedný“ průlet kolem Slunce, který se ale odehrál v době psaní tohoto článku. Když se při něm rozpadla, tak jako řada jiných komet v minulosti, žádné velké vesmírné představení neuvidíme a její zbytky budou pozoro-